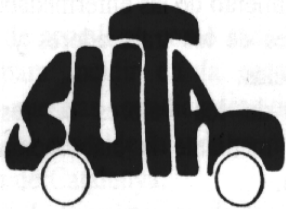

SINDICAT UNITARI DE TREBALLADORS D'AUTOESCOLES

(FUNDAT L'ANY 1977)

ANY 30 - núm 2

CCOO demana a les empreses que s'ocupin de la prevenció i el tractament de les malalties laborals

El Sindicat de Banca, Estalvi i Assegurances, COMFIA-CCOO, denuncia els riscos laborals, "sovint invisibles", en els llocs de treball i que, segons les enquestes oficials, se segueixen tractant pel sistema públic de salut com a malalties comunes. Per aquest motiu, el sindicat insta que el tractament d'aquestes dolències es faci per mitjà dels serveis de prevenció i les mútues d'accidents de treball.

Segons COMFIA, les empreses haurien de protegir els seus empleats d'accions com ara atracaments, furts, assetjament moral i sexual, o abús d'autoritat. A més, denuncia els riscos per a la salut derivats de l'ús de l'ordinador.

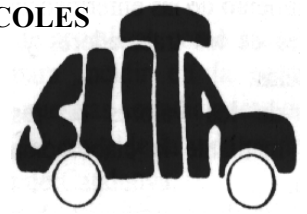
"L'ordinador ha de ser un element segur en un entorn confortable. Existeix un protocol mèdic oficial elaborat pel Ministeri de Sanitat i ha d'aplicar-se a tots els usuaris habituals sense excepció", afirma el sindicat, que denuncia que treballar diàriament amb ordinadors pot produir malalties cròniques.

Així mateix, denuncien que els aires condicionats en centres mal ventilats, o en edificis amb l'anomenada síndrome de l'edifici malalt, provoquen al·lèrgies i altres malalties que causen problemes a llarg termini.

Amb l'objectiu que les empreses modifiquin la seva actitud, apostant pel diàleg com a via de solució als problemes, i utilitzant les eines jurídiques necessàries, el sindicat desenvolupa actuacions per concretar com "considerar l'atracament com un risc avaluable d'origen laboral".

**30 ANYS LLUITANT PER LA PROFESSIÓ I
PER LA SEGURETAT VIÀRIA !!!**

També insta a la prevenció de l'assetjament moral i sexual, i els tipifica com a faltes laborals molt greus, amb declaracions de tolerància zero, signatura de protocols d'actuació en empreses, etc.

Una altra de les propostes del sindicat consisteix a imposar avaluacions de riscos psicosocials i sancions a empreses que no les han realitzat. En aquest sentit, CCOO ha intervingut davant la Direcció General de la Inspecció de Treball en el procés obert a les 37 caixes adherides al Servei de Prevenció Mancomunat de les Caixes d'Estalvis (SPMCA), que tracta la falta de recursos i la deficient avaluació de riscos del SPMCA, encara pendent de resolució.

El sindicat també advoca per instaurar plans de prevenció en les empreses i que els serveis de prevenció disposin de recursos materials i humans suficients per intervenir presencialment en els llocs de treball.

Respecte a la salubritat de l'aire interior, afirma que les empreses "han de garantir la qualitat suficient de l'aire interior dels centres de treball. Aquest ha d'avaluar-se els dies de major afluència de públic i, sobretot, al final de la jornada".

L'ignorant afirma, el savi dubta i reflexiona

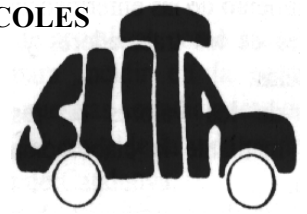
Aristòtil (384-322 aC). Filòsof grec i científic format en l'Acadèmia de Plató, i educador d'Alexandre el Gran per elecció de Filip de Macedònia

L'ENTREVISTA A... EN MÀRIUS MARTÍNEZ

Màrius Martínez: degà de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB i codirector del postgrau Mediació per a la Integració Social

Sempre és un plaer poder parlar amb una persona entesa en el tema que t'interessa, amb anys d'experiència i professionalitat dins l'àmbit educatiu i, a més a més, amb un càrrec important dins una universitat com la UAB: l'aprenentatge i el gaudi tant personal com professional estan assegurats. Però encara és molt més agradable fer una trobada amb una persona cordial, que ens ha atès amb molta amabilitat, consideració, respecte i, sobretot, paciència: era la nostra primera entrevista seriosa, i realment podem dir que hem encertat de ple en fer-la a en Màrius Martínez.

1. Quina importància considera que té l'educació en la societat actual?

Importància en té moltíssima: l'educació és un factor clau per créixer, per socialitzar-se, per promocionar, per fer que les persones novingudes se sentin part de la societat... El que vull expressar és que l'educació són moltes coses, les que es fan a l'escola, i moltes més. L'educació és un factor clau si per educació entenem totes les accions que tenen una intencionalitat educativa i que desenvolupen el sistema educatiu, però també les associacions, les entitats, els projectes...

L'educació és realment un element clau en la societat, i la prova és que quan la gent parla de canviar les coses, en general tothom parla de fer pedagogia, d'educar, de canviar l'educació... és a dir, l'educació sempre està en el discurs. Una altra cosa és si aquest discurs després es tradueix en recursos, en reconeixement, en suport... però que l'educació és un factor clau en la nostra societat actual, això és claríssim.

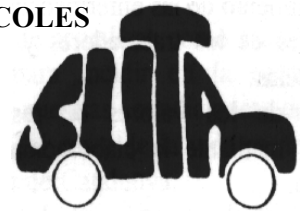
Si volguéssim anar una miqueta més enllà, també diria que encara és més clau en una societat que canvia tant de pressa, i en la qual, per tant, cal reubicar-se permanentment; això no vol dir adaptar-se sempre al canvi (perquè de vegades hi ha canvis que no són desitjables), però sí resituar-se, i la millor manera de resituar-se és per mitjà de processos educatius i formatius; des d'aquest punt de vista, l'educació també és important, per això jo la situaria en primer ordre.

2. Però, per què se situa l'educació en ordres normalment més baixos?

Hi ha molts motius, un d'ells és que l'educació és una inversió a mitjà termini, i les inversions a mitjà termini difícilment es poden demostrar com a tals, és a dir, que tu inverteixes en educació i els resultats no apareixen fins al cap d'un cert temps. Això, des del punt de vista de les polítiques, és difícil de justificar en determinats moments, perquè al mateix temps que es fa la inversió de recursos, la ciutadania (o l'oposició de qui governa) demana comptes regularment. Des d'aquest punt de vista, jo penso que no és una despesa, sinó que és una inversió, però és una inversió a mitjà termini, i, com qualsevol inversió a mitjà termini, és difícil de justificar si no és que tinguis un convenciment molt clar del que estàs fent, i això no sempre passa.

El segon motiu és que vivim en un món dominat per la tecnociència i per l'economia, i l'educació no està en cap de les anteriors, el nostre discurs, les nostres pràctiques i els nostres resultats han de competir amb el discurs dels grans avenços tecnològics i científics (i queda sempre el nostre en segon ordre: té menys prestigi) i amb el discurs de l'economia, que marca moltíssim les relacions entre persones, entre col·lectius... L'educació, en tenir un discurs més feble en aquest sentit, perd pes.

Jo diria que aquests serien dos dels grans motius pels quals, tot i que l'educació està situada en el primer ordre de prioritats i és un element clau en la societat, en la pràctica moltes vegades se situa en segon terme davant del discurs tecnocientífic i del discurs econòmic, fonamentalment. I ara parlem del discurs polític, que també està desprestigiada, però, com que resulta que qui té discurs polític és qui fa política, i qui fa política decideix sobre l'economia, com a mínim d'una part, l'educació segueix quedant en segon terme.

Jo crec que en el nostre context, almenys en el context estatal i nacional, això està canviant de manera positiva.

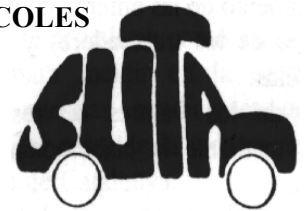
En general, els governs d'esquerres, encara que siguin unes esquerres molt light, com les que tenim ara, són més proclius a finançar millor l'educació que els governs de dretes, que tenen claríssim que això no és en absolut una prioritat de l'Administració: és una prioritat de les famílies, que individualment inverteixen molt en educació, però, és clar, això no és equitatiu, això és profundament desigualitari. Les dretes inverteixen moltíssim en educació a títol particular, però les polítiques públiques que impulsen tendeixen a la desregulació, a la privatització. Les esquerres generalment consideren que les polítiques públiques són les que han de dedicar-se a invertir en educació, perquè és la manera que arribi a tothom. Inversió vol dir recursos, increment de dotacions per a tothom. A Catalunya, per exemple, en dos anys han de sortir prop de 4.700 places de mestre noves per als centres públics, també es creen nous professionals que treballen en l'àmbit educatiu: els LICs (professionals que treballen en el territori per millorar la cohesió, la llengua...), i per tant jo sóc moderadament optimista respecte a la situació actual.

3. Davant aquesta importància que l'educació pren en la nostra societat, els educadors també tenen un paper important per desenvolupar

I tant. Els educadors són ELS professionals de l'educació, per tant són a qui la societat confia una part de la tasca educativa, una part molt important, i aquí també vull aclarir que quan parlem d'educadors i educadores ens estem referint a molts professionals diferents, és a dir, mestres, pedagogs i pedagogues, professionals de la psicopedagogia, educadors i educadores socials, i altres professionals que també fan tasques educatives en determinats moments (sobretot els professionals vinculats a l'àmbit social).

És clar, evidentment, que aquests professionals han d'estar en primera línia. Ara, durant tot aquest curs, sentim parlar cada dos per tres de l'informe PISA de la OCDE. L'informe PISA posa de manifest, entre d'altres coses, que Finlàndia és un dels països que millor tasca educativa està fent, per dos motius: perquè són excel·lents, és a dir, l'alumnat obté els millors resultats, i a més a més són equitatius, és a dir, TOT l'alumnat treu bons resultats. Això, en part, es deu al fet que tenen uns òptims professionals de l'educació. A Finlàndia només el 10% de les persones que volen fer carreres educatives poden fer-les, és clar, però quin 10% és?

El millor: del 100% de la gent que vol fer educació, seleccionen el 10% millor, i aquest 10%, després d'un mínim de quatre anys i mig de formació, accedeix al sistema educatiu. És clar, amb uns professionals així, es poden fer més coses que amb uns professionals més feblement formats, professionals, a més a més, que treballen molt dur en les seves carreres. Per tant, els professionals de l'educació, els educadors i les educadores, són peces clau d'aquest muntatge, sobretot si tenen una bona qualificació. Una feble qualificació reforça la imatge que el seu discurs val el mateix que el discurs d'una tertúlia de cafè, i al final, d'educació, pot opinar-ne tothom. En canvi, de sanitat no, de com es fa una operació de cor no en parla ningú, ningú opina. Sí que hi ha gent que diu que els metges ho fan fatal i que hi ha metges que fan píflies, però no passen d'aquí, no passen a comentar per què ho fan fatal, quines tècniques haurien de fer servir o què és el que haurien de fer. Aquí ningú no s'hi posa, perquè hom té clar que aquest és un saber professionalitzat molt específic.

4. Molts dels problemes socials d'avui dia són considerats com a responsabilitat de l'educació. Què considera sobre això?

Jo diria: molts dels problemes socials d'avui dia són responsabilitat exclusiva dels professionals de l'educació? No. Per exemple, la manca de civisme: l'escola ha d'educar per a la ciutadania, sí, però la família també, i els comerços també. Quan en un comerç un venedor deixa colar algú, va en contra de la formació de la ciutadania, de l'ètica, i de la convivència, i la persona que està fent cua està rebent un missatge desencoratjador respecte a les seves actituds de compromís amb el col·lectiu. Jo diria que és veritat que hi ha problemes socials actuals que tenen a veure amb l'educació, si entenem educació com un compromís col·lectiu, i aquí jo vull parlar de les xarxes educatives, de totes les persones que eduquen, dels agents educatius (que són els professionals però també els que no són professionals). He posat l'exemple del botiguer, però és el mateix exemple per a qualsevol altra persona.

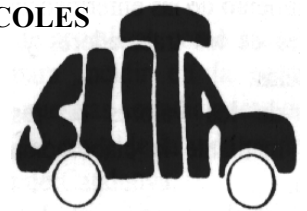
Hi ha una màxima que a mi m'agrada molt, que diu que "per educar un infant cal tota la tribu", amb una frase tan senzilla s'il·lustra una mica aquesta idea.

Alguns problemes socials tenen a veure amb una manca d'educació? Sí. Aquesta educació l'ha de proporcionar només el sistema educatiu reglat? Crec que no. El que passa sovint és que determinats problemes socials es volen solucionar només carregant el sistema educatiu de més responsabilitats educatives, i això és el que no funciona, perquè ja té prou dificultats per abastar allò que li és essencialment propi. També és veritat que quan diem: "l'educació per a la ciutadania ha d'estar a l'escola", és clar que hi ha d'estar, el que no ha de passar és que un mestre digui: "no, jo ensenyo la meva matèria i ja està". Quan tu ensenyes matemàtiques, o llengua o geografia, tens un comportament determinat, que pot ser més o menys cívic, respectuós, tolerant o motivador, i això és important, com les matemàtiques, o la llengua o la matèria que puguis estar ensenyant.

És clar que l'educació ha d'incorporar tots aquests problemes socials per als quals hi ha sensibilitat, però no com la seva única responsabilitat. Segur que hi ha d'haver educació viària a l'escola, però l'educació viària no és només una qüestió de l'escola. Quan una persona va a buscar els nens a l'escola i el semàfor comença a pampalluguejar i diu "Ull, no hem de passar", aquesta persona està fent educació viària també. O quan un pare o una mare està conduint amb el fill o la filla al darrere i increpa un altre conductor o crida o contesta al mòbil, això té tanta importància com tot el que es pugui fer dintre l'escola. El que no és convenient és pensar que allò que passa dins de l'escola és un món i la societat i la vida quotidiana és un altre món.

5. Però sí que és cert que se li està carregant a l'escola molta responsabilitat.

Sí, i és responsabilitat dels professionals de l'educació, fer-ho notar. No es pot culpabilitzar, ni tan sols responsabilitzar exclusivament l'escola dels resultats educatius. Perquè una part de la responsabilitat no és dels professionals i de les professionals de l'educació. Tothom que pren part en el procés té una part del protagonisme i per tant de la responsabilitat. Aquesta idea de la tasca compartida crec que és important. No podem relegar al sistema formal ni als professionals de l'educació tota la responsabilitat educativa, perquè no la tenen.

6. En el context en el qual ens movem es tendeix a desculpabilitzar en gran mesura la persona i s'atribueix tota la culpa a l'estat, i molt sovint es parla de l'educació com a base per a la transformació social, però, com entendre aquesta transformació en un entorn on aquesta no s'afavoreix?

Aquí sí que el professional de la pedagogia, en aquest cas, té algunes claus per actuar. Primera idea: l'educació pot ser vehicle de transformació social? Sí, jo crec que sí, i les dades són molt clares: les persones amb formació tenen moltes més possibilitats de desenvolupar-se individualment, col·lectivament i professionalment que les persones sense formació. Quan una persona es desenvolupa individualment, socialment i professionalment, té possibilitats d'accedir a la independència econòmica, i en aquests moments el nivell de desenvolupament professional i econòmic té molt a veure amb les possibilitats de canviar la realitat, molt, moltíssim.

Un bon sistema educatiu (i aquí torno a dir que sistema educatiu no és només l'ensenyament reglat) és clau per a la transformació social. Però perquè hi hagi un bon sistema educatiu cal la implicació de tothom. Què passa quan part dels col·lectius no s'impliquen, és a dir, quan hom es desresponsabilitza de la tasca educativa, doncs aquí (i ara torno al principi de l'argument) els professionals de la pedagogia tenen algunes claus, perquè saben el que significa el desenvolupament comunitari, perquè saben el que signifiquen les comunitats d'aprenentatge, perquè saben el que significa l'aprenentatge per mitjà del diàleg, per no parlar dels processos de motivació, d'empoderament... És a dir, que a través d'estratègies, a través de dinàmiques, a través de processos interactius, a través d'una aproximació al territori, a través de la col·laboració, hi ha maneres de transformar determinades actituds de desvinculació per altres de vinculació i compromís. Tots els mecanismes que tendeixin a la participació i a la presa de decisions col·lectives generen compromís i vincle, que són dues de les claus per explicar la transformació. Si busquem experiències de transformació, veurem com tots els col·lectius se senten vinculats a aquella realitat, i els importa aquella realitat. Hi ha vincles, hi ha llaços i hom se sent corresponsable, sent que l'importa i sent que ha de participar d'aquella realitat. Per afavorir aquesta situació hi ha estratègies.

Jo crec que l'educació és un vehicle de transformació social i, fins i tot, en contextos en els quals aparentment la gent se'n desvincula. Allà és on més s'ha d'incidir, i hi ha metodologies, hi ha experiències positives, i estan documentades, hi ha evidències que es pot transformar la realitat. Dues iniciatives prou conegudes poden ser els pressupostos participatius en l'àmbit sociopolític (com en determinades ciutats amb poca participació, en les quals un percentatge elevat de persones comencen a implicar-se en la gestió i en la presa de decisions sobre el pressupost), o les comunitats d'aprenentatge en l'educatiu. Crec que l'educació és un factor de transformació perquè l'educació et dóna accés a possibilitats de desenvolupament: de col·lectius que estan exclosos a col·lectius desenvolupats, de persones que estan a l'atur a persones que estan treballant, de persones sense formació a persones formades, de persones que no participen a persones que participen i que es vinculen, i que s'associen. Aquest és el repte dels professionals de l'educació: s'han de generar vincles, s'han de generar processos participatius, la participació, a més a més de ser un principi didàctic (és a dir, que quan un participa aprèn més), és un principi d'acció i de transformació, perquè quan un participa es vincula i quan un es vincula genera compromís.